

POLIAM/DHO VLAČNO IN TKANINA		ČLAN	KAČJI GLAS	NAJSTA-REJŠI V ZBORU		IZDELEK "TOTRE"	KONEC POLOTOKA	GOROVJE V ZAHOD. BURMI	URALSKO-ALTAJSKI NAROD
NAJVIŠJI GRŠKI BOG		RIBA KOSTNICA		PREBIVALEC NAJVEČJE CELINE (ZANIČ)		SAMICA PERIMATE OBVOJNE ŽIVALI		AREZZO	
GOROVJE V JUŽNI AMERIKI		STATUA RAZJEDA NA KOŽI ALI SLOŽNICE		ZLOT		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV	
NIKŠIČ		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
SLOV. PRIPOVEDNIK (JANKO)		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
HOMERJEV EP		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
NEKDANJA ŠPANSKA SKUPŠČINA		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
GLAVNI ŠTEVNIK		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
IME ILUSTRATORJA MISTRA		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
OČIVIDEČ		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
ANGL. GLED. IN FILM. IGRALEC LAURENCE		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
FRANC. KNJIŽ. (ANDRÉ)		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
PRESLEDOV		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
EVA SRSEN		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
GOROVJE V SZ. FRANCIJI		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
DRUGO IME STAROGRŠ. POKRAJINE ELIDE		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
STENA		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
SVETI SPIS STARIH PERZIJCEV		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
LITIJ		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
STROKOV. ZA SESTAVO IN LASTNOŠTI SNOVI		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	
Ž. IME		ZLOTO		SVETLA ZVEZDA V ORLU		ZNAMKA ITALIJ. KAMIONOV		ZAČETNICI 2. SOVIJET. ASTRON.	

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE "PLETENINA"

VODORAVNO: Pletenina, Retoroman, Eka, KV, dim, ST, sestava, kopalke, oj, oral, Azori, Karol, Ema, VK, Tina, Jena, los, spor, noj, Amer, LSD, Geneve, žaba, Anamiti, park, TT, rep, ras, Aon, neogaja, trenirka, NK, okamnina, lo, ral, atol, KV.

V uredništvu Naše skupnosti je do roka prišlo 115 rešitev nagradne križanke "Pletenina". Komisija jih je pregledala in izžrebala 6 reševalcev, ki bodo prejeli nagrade iz kolekcije proizvodov Pletenine, in sicer:

1. nagrado: ženske enodelne ali bikini kopalke prejme Pavla Rataj, Ljubljana, Kvedrova 7.

Dve drugi nagradi: moške kopalke (ali ženske) si delita Marija Žitnik, Ljubljana, Hradečkova 84 in Miha Udir, Ljubljana, Kajuhova 39.

Tri tretje nagrade: komplet perila si delijo France Avsenik, Ljubljana, Povšetova 104 a, Marija Dimitrovič, Papirnica Vevče in Tončka Bajc, Ljubljana, Proletarska 2.

Izžrebanci lahko nagrade dvignejo v Pletenini, Zaloška 14 - prodajni oddelček na podlagi osebne izkaznice in objavnice v Naši skupnosti.

Med reševalce, ki bodo poslali pravilne rešitve, bomo razdelili šest praktičnih nagrad - izdelke tovarne Totra.

Rešitve pošljite na izrežanih likih na naslov: Uredništvo Naša skupnost, Ob Ljubljani 42/II. Na pisemskem ovitku v kotu napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Vsaka rešitev naj bo v posebni ovojnici! Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do sobote, 15. maja 1971. Imena izžrebranih nagradencev bomo objavili v naslednji številki Nsk.

UREDNIŠTVO

Dimnikarsko podjetje

LJUBLJANA

Pokopališka 11, telefon 33-450

Mineral

Tovarna naravnega in umetnega kamna

LJUBLJANA

Proizvajamo in nudimo:

- teraco dolomitni pesek
- teraco plošče
- izdelke iz betona in umetnega kamna
- marmor plošče v različnih velikostih in barvah

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

NOVO MESTO

z delovnimi enotami v Novem mestu, Ljubljani, Krškem, Poreču in Orebiču

Mizarstvo Moste

VIDE PREGARČEVE 8

- izdeluje sobno in kuhinjsko opremo za lokale in poslovne prostore

Gradbeno industrijsko podjetje

LJUBLJANA, KORYTKOVA 2

- gradi industrijske objekte, objekte družbenega standarda in stanovanja za trg;
- izdeluje gradbene elemente, razne vrste betonskih izdelkov in montira gradbene konstrukcije;
- opravlja ključavničarska, klepaška in krovna dela;
- projektira vse vrste visokih, nizkih, vodnih, luških in stanovanjskih objektov;
- izvaja investicijska dela v tujini

Stanovanjsko podjetje

BEŽIGRAD-MOSTE

TOPNIŠKA 58

Združene papirnice Ljubljana, Vevče

Pošta LJUBLJANA-POLJE

NAJKVALITETNEJŠI PAPIR ZA UMETNI TISK
IZDELUJEJO EDINOLE V PAPIRNICI VEVČE

Jugotekstil

IMPEX

s svojimi obrati:
Kemična tovarna Moste
in Yulon Moste
tovarna sintetičnih vlaken

POGOVOR S PEPCO KARDELJEVO

V SATURNUSU SMO SE KALILI

(Nadaljevanje s 1. strani)

naključje, da je komunistična partija našla v Polju in Mostah tako ugodna tla za svoje delo. Tako vzdušje gre pripisati tudi dejstvu, da je bilo že pred vojno v Mostah precej tovarn ter da so iz Polja in tudi Most ljudje odhajali vsakodnevno delat v tovarne tudi drugam, na železnico in, kar vse je poglabljalo njihovo razredno zavest in solidarnost, jim širilo obzorje ter jih kalilo za prihodnje preizkušnje.

Svoj vpliv, duh in ideje komunistov smo širili tudi izven partijske organizacije preko raznih oblik, kot so bila predavanja, delovanje kulturnih društev ipd. Velik vpliv na okoliške vasi je imelo prav kulturno društvo Svoboda oziroma kasnejša Vzajemnost. Popularna in uspešna oblika delovanja komunistične partije so bila gasilska društva. Z delovanjem v vseh teh društvih in organizacijah smo lahko organizirali razna marksistična in prigodna predavanja. V tej dejavnosti smo šli tako daleč, kolikor se je z ozirom na režim sploh dalo. Zelo množično in slovesno smo praznovali delavske praznike, v poletnih mesecih pa smo organizirali veliko izletov, ki so bili stalna oblika - društvenega dela. Orožniki, ki so točno vedeli za kaj gre, so nas seveda preganjali. Te izlete smo organizirali na zanimive točke, da bi pritegnili čimveč ljudi. Sodelovanje in povezovanje delavcev in kmetov smo zagotavljali na teh izletih ali pa prek skupnih akcij z društvi kmečkih fantov in deklet.

Moč partijske organizacije se je kazala tako znotraj, kot navzven. Ko je hotela uprava v Saturnusu odpustiti večje število delavcev, češ, da zaradi naraščajoče krize ne more več kriti stroškov, smo komunisti zelo ostro nastopili in po daljšem prepričevanju uspeli, da so vsi delavci izjavili, da bodo delali skrajšan delovni čas, samo da ne bi bil nihče odpuštěn. Seveda smo dohodek enakopravno podelili, kar je bila pri takratnih nizkih mezdah za vse zelo velika žrtev. Odpustili niso nobenega delavca in ta naš uspeh je še poglobil naš vpliv in enotnost med delavstvom. Že takrat smo se namreč zavedali pomena, ki ga ima lahko na terenu aktivna tovarna. Pravilnost te orientacije se je kazala ves čas do vojne, saj smo v Saturnusu celo tiskali razne ilegalne materiale in so potem to gradivo delavci iz Saturnusa razpečevali v Kranj, Trzin in v ostala delavska in revolucionarna središča ter tako širili idejno zavest in vpliv partije. Tiskarsko teh-

niko iz Saturnusa smo potem še uporabljali tudi v partizanih.

Organiziranost komunistov, predanost partiji ter velika solidarnost prebivalstva so bili med drugim tudi dejavniki, ki so omogočali, da je bilo na tem področju ogromno sestankov centralnega komiteja partije. Ti sestanki so se vršili prav v Mostah, Polju, Kašlju in ostalih krajih. Se posebno intenzivno je pričela naša partijska organizacija delovati po ustavnem kongresu na Čebinah leta 1937, ko se je v Sloveniji vedno kaj dogajalo. V tem obdobju je Partija prešla s področja razrednega boja tudi v boj proti naraščajočemu fašizmu.

V tem letu je režim poskušal odvzeti delavstvu pravico do stavk socialdemokratski voditelji pa so skušali razbiti že doseženo enotnost sindikalnega gibanja. Partija je organizirala odpor proti vsem tem poskusom. Naša organizacija je tedaj med drugim organizirala razne majhne stavke, "tranzit" za ilegalce, ki so hodili v tujino predvsem v Sovjetsko zvezo in v partijske šole. Ti ilegalci so imeli varno zatočišče pri raznih delavskih družinah. Med drugim je tako v ilegali delal tov. Edvard Kardelj, ki se je 1937. leta vrnil iz Sovjetske zveze. Najbolj sigurne in naklonjene so bile prav družine tistih, ki so delali in se kalili v Saturnusu.

Ze prej sem govorila o predanosti in enotnosti terena. Ta se je npr. pokazala ob napovedanem prihodu Živkoviča v Ljubljano in takrat, ko so nas poslali v internacijsko taborišče v Bilečo.

Za Živkovičev obisk leta 1937 v Ljubljani smo organizirali velike demonstracije. Spravili smo skoraj cele Moste in Polje na noge in demonstrirali po Kongresnem trgu in Miklošičevi cesti. Njegov prihod smo seveda popolnoma razbili.

Drug tak primer je februar 1940. Ker je vodstvo KP vedelo, da je 12. a člen zloglasnega zakona o zaščiti države naperjen proti vodstvom organizacij, so bila vsa vodstva KP, tako tudi v Polju, obveščena o pripravah na aretacije in koncentracijska taborišča. Zato sva se z možem preselila, on v popolno ilegalo, jaz pa sem zaradi sosedov še čisto prihajala domov v Zadobrovo. Tisti dan, 16. februarja sem ostala doma in tako so me aretirali. Bili smo pač na seznamu in takrat so aretirali še Angelo Očepek in nekaj tovarišev, ki se niso mogli pravočasno umakniti. Ker je policija po transportu prve skupine predvidevala še večje neredes, so našo, drugo skupino transporti-

rali na vlak v Zalogu, toda tudi tu ni šlo gladko. Dogodek je sicer znan, vendar bi rada podčrtala, da je imela ta in ostale enotne akcije delavstva širok po Sloveniji izredno dalekosežne posledice. Predvsem so preprečile nadaljnje pošiljanje aretirancev v Bilečo in še hujše ukrepe, ki jih je pripravljala režim. Organizirana politična akcija, protesti posameznikov in skupin delavcev iz vseh jugoslovanskih delavskih središč, naša gladovna stavka v taborišču, vse to je povzročilo, da so zapornike pričeli izpuščati enega za drugim. Najprej je odšel tovariš Moša Pijade, ki so ga v začetku najbolj pestili. Jaz sem ostala tri mesece, tako da sem bila na koncu edina internirana ženska v Jugoslaviji. Med drugim so mi bila v veliko oporo tudi pisma mojih tovarišev, ki so mi sporočali, da naše delo dobro napreduje, in veliko solidarnostnih pism delavcev iz vseh krajev Slovenije.

Istočasno z delovanjem partije pa se je kler zavedal, da je v Polju nevarnost, kateri je treba posvetiti vso pozornost. Z rastjo naše partijske organizacije, močjo in solidarnostjo terena je kler postajal vse bolj aktiven ter pričel z odkrito propagando in pritiskom pridobivati krščansko orientirane družine oziroma tisti del terena, ki - moram poudariti - do takrat ni bil naš odkrit nasprotnik. Kler je zelo organizirano in odkrito nastopil leta 1938, ob splošnih volitvah. Organiziral je policijo, ki je terorizirala volivce. Protikler duhovščine je postajal vse močnejši, usodne posledice pa je dobil ta udar v času vojne, ko se je iz te kongregacije in njenih ljudi rodila črna roka in Sv. Urh. Tedaj je prišlo do konfrontacije - in tega se ni dalo preprečiti - v kateri so zverinsko mučeni padali naši ljudje, ki so jih izdajali in pošiljali na morišče izdajalci v Polju in okolišu.

P. P.

DROBNE IZ KULTURE

Šesto srečanje šolskih pevskih zborov občine Moste-Polje, ki bi moralo biti 15. aprila 1971 v festivalni dvorani in za katerega so potekale priprave več kot pol leta, je odpovedano. Zborovodje celotnega področja Ljubljane so sporočili sklep, da na letošnjih pevskih revijah ne morejo sodelovati.

Recital Hlapec Jernej, ki ga pod vodstvom režiserja Hinka Košaka pripravljata skupina iz Zadvara, bo naknadno vključen v letošnjo revijo. Predstava bo 30. aprila.